

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο & 8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξη δεξιοτήτων και γενικές γνώσεις		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hua.gr/courses/GEO254/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να διαγνώσουν τη λειτουργία των χωρικών και κοινωνικών ανισοτήτων στην υπό εξέταση περίοδο
- να κατανοούν τη συμβολή του κοινωνικού και οικονομικού χώρου στην κατασκευή χωρικών ταυτοτήτων
- να αναγνωρίζουν σύμβολα και να ερμηνεύουν νοηματοδοτήσεις του χώρου σε μια ιστορική προοπτική που εστιάζει στη γεωγραφική περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.
- να αναλύουν φαινόμενα που αλλάζουν την αίσθηση που έχουμε για το χώρο σε μια προοπτική μακράς διάρκειας [*longue durée*] (π.χ. αστικοποίηση, μετανάστευση, πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί, πολιτιστικές ταυτότητες μέσα στο χωροχρόνο, κλπ.).
- θα διαμορφώσουν κριτική ματιά μέσα στον πολιτιστικό, πολιτικό και οικονομικό χώρο διαφορετικών πολιτισμών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό εξετάζει την εξέλιξη του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτιστικού χώρου μέσα από ένα ταξίδι που ξεκινά από τους αρχαίους χρόνους και καταλήγει στη δημιουργία του σύγχρονου ελληνικού κράτους κατά το 19ο αιώνα. Θα ερευνήσει την ανάπτυξη επικοινωνιακών δικτύων, πόλεων, θρησκευτικών χώρων, κλπ. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην περίοδο των αρχαίων χρόνων αλλά η συζήτηση θα προχωρήσει στη βυζαντινή και οθωμανική περίοδο έως και την Ελλάδα του 19ου αιώνα. Οι θεματικές περιοχές που καλύπτει είναι: χαρτογραφία στους αρχαίους χρόνους – ιερά τοπία και ιεροί χώροι απ' στην αρχαιότητα έως τους νεότερους χρόνους, η εξέλιξη της γραφής, πόλεις και λιμάνια, επικοινωνία και οχυρώσεις, πολιτισμός και τέχνη από τους αρχαίους έως τους νεότερους χρόνους, ανισότητες στον οικονομικό χώρο, πολιτικά συστήματα και εξουσία στους αρχαίους χρόνους, πολιτιστική κληρονομιά, αλλαγές στο χωροχρόνο μέσα στη μετάβαση από τις αυτοκρατορίες στα κράτη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία - Διαλέξεις στην αίθουσα - Εκπαιδευτικές εκδρομές σε αρχαιολογικούς χώρους και σε μουσεία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση διαδικτύου και ηλεκτρονικών υπολογιστών στις διαλέξεις καθώς και χρήση της πλατφόρμας eclass στις εξετάσεις και για επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα Διαλέξεις Εκπαιδευτική επίσκεψη Εβδομαδιαίες ασκήσεις Τελική εξέταση Αυτοτελής μελέτη Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 10 15 28 42 30 125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η τελική αξιολόγηση του μαθήματος συνίσταται σε γραπτές ασκήσεις μέσω e-class καθώς και στη συγγραφή γραπτής εργασίας (5.500 λέξεων). Ο διδάσκων θα λειτουργεί ως επιβλέπων της εργασίας μέχρι την παράδοσή της. Με την καθοδήγησή του οι φοιτητές θα εξελίσσουν τις ιδέες και θα βελτιώνουν την εργασία τους. Η υποβολή της μελέτης αυτής στην καθορισμένη καταληκτική ημερομηνία είναι προσωπική ευθύνη του φοιτητή ενώ υποχρεωτική είναι και η προφορική της παρουσίαση. Μικρότερες εργασίες αφορούν διαφορετικές διδακτικές εβδομάδες. Οι τελευταίες περιλαμβάνουν και την παραγωγή βίντεο από τους φοιτητές (με το κινητό τους τηλέφωνο) που θα έχει ως θέμα μια ξενάγηση σε αρχαιολογικό χώρο ή σε ένα μνημείο. Η τελική εργασία λαμβάνει έως και το 70% του τελικού βαθμού, ενώ έως 30% λαμβάνουν μικρότερες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Οι συνέπειες για αντιγραφή σε μικρή ή τελική εργασία είναι μηδενισμός και αποκλεισμός από την εξεταστική Ιουνίου και Σεπτεμβρίου.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία:

Ανωγιάτης-Πέλε Δ., Δρόμοι και διακίνηση στον ελλαδικό χώρο κατά τον 18ο αιώνα, (Αθήνα: Παπαζήσης, 1993).

Braudel F., *Grammar of Civilizations* [Η Γραμματική των Πολιτισμών], (Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ.: 2010).

Γαβρά Ε., Διαδρομές και κόμβοι Εμπορίου και πολιτισμού στα Βαλκάνια. Εμπορικοί Σταθμοί των Ελλήνων στη Ρουμανία (Θεσσαλονίκη: ΑΝ.ΚΟ, Α.Ε., Οργανισμός Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού – ΥΠΠΟ, University Studio Press, 2008).

Γαβρά, Ε., Από τη διερεύνηση του ιστορικού χώρου στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη του τόπου, (Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, 2013).

Δρακούλης Δ.Π., Τσότσος Π. Γ. (Επιμ.), Ιστορική γεωγραφία της Ελλάδας και της ανατολικής Μεσογείου, (Αθήνα: Σταμούλης, 2013)

Κρητικός Γ., Έθνος και Χώρος: Προσεγγίσεις στην ιστορική γεωγραφία της σύγχρονης Ευρώπης (Αθήνα: Μεταίχμιο, 2008).

Κρητικός Γ., Εκπαίδευση και έλεγχος του χώρου: Από το μιλλέτ στο ελληνικό κράτος του μεσοπολέμου (Αθήνα: Εξάντας, 2009).

Κορδώσης, Μ., Η κατάκτηση της νότιας Ελλάδας από τους Φράγκους (Αθήνα: Παπαζήσης).

Κορδώσης, Μ., Το Βυζάντιο και ο δρόμος προς την Ανατολή. Πρωτοβυζαντινή περίοδος (214-810 μ.Χ.), (Αθήνα: Καραβίας Διον.).

Κορδώσης, Μ., Ιστοριογεωγραφικά Προβυζαντινών και εν γένει Παλαιοχριστιανικών (Αθήνα: Καραβίας Διον.).

Λεοντίδου Λ., Αγεωγράφητος χώρα (Αθήνα: Gutenberg, 2010).

Μαυρογορδάτος Γ.Θ. – Χατζηιωσήφ Χρ. (Επιμ.), Βενιζελισμός και Αστικός Εκσυγχρονισμός, (Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης: Ηράκλειο, 1992, 2η εκδ.).

Πρεβελάκης Γ.Σ.Ν., Τα Βαλκάνια: Πολιτισμοί και Γεωπολιτική, (Αθήνα: LIBRO, 1994).

Reckham, R.Sh., Εθνικές Ιστορίες Φυσικά Κράτη: Εθνικισμός και πολιτική του τόπου στην Ελλάδα (Αθήνα: Ενάλιος, 2008).

Ραμού-Χαψιάδη, Α., Από τη φυλετική κοινωνία στην πολιτική (Αθήνα: Καρδαμίτσας, 1982).

Σιδηρόπουλος, Γ., 12 Αφηγήσεις Ιστορικής Γεωγραφίας, (Αθήνα: Σταμούλης, 2015).

Στάινχάουερ, Γ., Ιστορική Γεωγραφία του Αρχαίου Κόσμου. Ελλάδα-Ρώμη, (Αθήνα: Παπαδήμας, 2009).

Σιδηρόπουλος Γ., 12 Αφηγήσεις Ιστορικής Γεωγραφίας, (Αθήνα: Σταμούλης, 2015).

Τοντόροφ, Ν., Η βαλκανική πόλη, 16ος-19ος αιώνας, [τόμοι: Α' και Β'] (Αθήνα: Θεμέλιο, 1986).

Αγγλόφωνη βιβλιογραφία

- R.A. Butlin and R.A. Dodgshon (eds.), *An Historical Geography of Europe* (Oxford & New York: Oxford University Press, 1998).
- A. R.H. Baker, *Geography and History: Bridging the Divide*, (Cambridge University Press, 2010).
- B. Graham & C. Nash (eds.) *Modern Historical Geographies*, (Essex: Longman, 2000).
- M. Grang, *Cultural Geography* (London & New York: Routledge, 1998).

Σχετικά ακαδημαϊκά περιοδικά:

Journal of Historical Geography

Past Place: Newsletter of the Historical Geography Specialty Group

Journal of Cultural Geography

European Review of History

Journal of Ancient History

Ιστοριογεωγραφικά